

Osa 6

21.11.2005, Mindelo (Ilha de São Vicente, Kap Verde)

Takanamme on tähänastisen purjehdusuramme pisin yhtäjaksoinen purjehdus eli Kanarialta Kap Verdelle (786 mailia ja 6 vrk 7 h), joka sujui hyvin huolimatta tuuliperäsimen hajoamisesta ja suuresta aallokosta, joka koetteli kärsivällisyyttä etenkin silloin, kun veneessä piti liikkua jonnekin tai suorittaa jotakin askareita.

Kap Verde ei nimestään huolimatta ole näyttänyt kovinkaan vihreältä niissä paikoissa, joissa olemme käyneet. Elämänrytmi täällä näyttää varsin rauhalliselta ja ympäristö näyttää siltä, että olemme jossain muussa ajassa kuin vuodessa 2005.

Suomalaisia emme ole nähneet sitten Teneriffan ja muutkin pohjoismaalaiset ovat olleet harvinaisuuksia viime aikoina.

Matkapäiväkirja kertoo näin:

28.10. (La Gomera, San Sebastian) Kirjoittelin matkapäiväkirjan puhtaaksi Karin askarrellessa huoltohommia ja lueskellessa. Kävimme nettipaikassa ja teimme rautakauppaostoksia ja ostimme myös kaasua säästääksemme yksilevyisen sähkölevyn satamakokkailuun. Kotivenettään etsivä kissa kävi moneen kertaan Erican kannella ja naukui surkeasti, kun vene oli väärä. Sen kotivene oli kuulemma ollut samalla paikalla ja nyt siirtynyt toiseen paikkaan kisun ollessa omilla teillään. Päätimme, että mikäli se vielä aamulla etsii kotiaan, otamme siitä kuvan, tulostamme sen ja viemme satamakonttoriin.

29.10 Yöllä tuuli aika lailla suoraan satamaan ja keikutti venettä. Onneksi kuitenkin keulamme oli tuuleen päin!

Emäntä löysi kissansa aamulla. Kissamaiseen tapaan katti ei ollenkaan liehakoinut emäntäänsä, kuten koira olisi tehnyt, vaan käveli poispäin, kyhnytti kylkeään lyhtypylvääseen, kierähti muutaman kerran ympäri maassa ja sitten muina kissoina seurasi emäntäänsä omalle veneelle.

Kiipesimme sataman vieressä olevalle näköalapaikalle ja huipulla olevalle hotellille. Kaupunki näytti oikein mukavalta ylhäältäpäin.

30.10. Yöllä musiikki raikui jostain aamuun asti ja aallot tulivat edelleenkin sisään satamaan.

Kyljittäin aaltoihin nähden olevan norjalaisveneen porukka kertoi viettäneensä unettoman yön, eikä meilläkään kehuttavasti nukuttu.

Kari vahvisteli vanttien kiinnityksiä, minä siivoilin ja kävin kaupassa hakemassa vesilastin.

Matkapäiväkirjamme ei ollut tullut perille, ja nettipaikka, josta sen olimme lähettäneet, oli suljettu kolmeksi päiväksi. Onneksi löysimme toisen paikan ja saimme lähetyksen hoidettua. Emme olleet huomioineet normaaliaikaan siirtymistä, joten jouduimme odottelemaan tunnin ennen paikan aukeamista.

Norjalaisveneen kippari kävi Ericassa tutkimassa tuuliperäsintämme – hänellä oli samanmerkkinen ja ongelmia sen kanssa.

Normaaliaikaan siirtyminen aiheutti sen, että illan pimeneminen yllätti meidän täysin tänä iltana! Vettä ripsutteli hitusen olemattomista pilvistä.

31.10. Olemme raahanneet vettä Ericaan monena päivänä ja nyt sen pitäisi riittää. Ruokavarastotkin alkavat olla jo kunnossa. Valmistelimme venettä Kap Verdelle lähtöä varten ja maksoimme satamamaksun. Marinan toimisto hoiti maastapoistumispaperisodan puolestamme. Emme saaneet leimoja passiimme (pilottikirjamme kertoi, että ne olisivat tarpeen), mutta sen sijaan ”hienot” viralliset dokumentit asiasta. Illalla huomasimme, että meiltä oli veloitettu kolme vuorokautta liikaa.

1.11. Kävimme marinan toimistossa selvittämässä maksuasiat kuntoon ja saimme liikaa maksetut rahat takaisin. Kävimme automaatilla nostamassa euroja vararahastoksi ja irrotimme köydet klo 9.40. Matkaa edessä 752 mailia.

1. vuorokausi

Alussa ei tuullut lainkaan, joten ajoimme moottorilla kohtalaisessa mainingissa ensimmäiset 8 tuntia. Sitten alkoi tuulla sen verran, että pääsimme jotenkuten eteenpäin genaakkerilla. Klo 5 tuuli kääntyi sivulle, joten vaihtomme genaakkerin isopurjeeseen ja genoaan. Lopulta kaikki purjeet olivat levällään, mutta eteneminen oli hitaanpuoleista. Vaihdoimme uudelleen genaakkeriin.

Satamasta lähdön jälkeen ei yhtään alusta näkyvissä. Alkumatkasta delfiiniparvi pujahti keulamme alitse, mutta tällä kertaa ne eivät jääneet kisailemaan kanssamme.

Pienituulinen ja venettä keinuttava matkavuorokausi, vain 104 mailia.

2. vuorokausi

Tuuli oli edelleenkin kevyttä ja maininki keinutti Erica tehden matkan teon melko epämukavaksi. Iltapäivällä vaihdomme genaakkerin 2-reivattuun isoon ja kutteriin. Vuorokauden matkasaldo 107 M.

3. vuorokausi

Purjesulkeispäivä – kaikki mahdolliset purjeyhdistelmät on kokeiltu. Tuulta oli iltapäivästä alkaen n. 8 – 10 m/s ja keikutus sen kuin paheni.

Saimme kaksi dolphin-kalaa (parikiloisia) – kolmas karkasi. Nyt ei muutamaan päivään tarvitse kajota säilykevarastoihin! Genaakkeri meni rusetille juuri kaloja nostettaessa, vaihdoimme 2-reivattuun isoon ja genoaan. Kalojen nosto aiheutti myös muutamia ”tappioita”: 1. kalantapponuija kierähti mereen, 2. kalanperkuulaudan pesuharja samoin, 3. melkein litra oliiviöljyä kaatui ruokakaapin pohjalle – olin juuri etsimässä ruuanlaittotarpeita, kun piti lähteä etsimään kalan ylösnostovehkeitä. Olin juuri nostanut kaapista pois öljypullojen tukena olleet muovilaatikot ja tietysti pullo kaatui ja jollain lailla painettava muovikorkki oli auennut! Mikä sotku!

Vuorokaudessa etenimme 124 M.

4. vuorokausi
Tuuli nousi ja oli
enemmän aikaa 12 – 16
m / s. Etenimme
aikamoista haipakkaa
valtavissa aalloissa 2-
reivatulla isolla ja
kutterinnurkalla.
”Saldo” 137 M.

5. vuorokausi
Reipasta menoa
edelleen. Juuri ennen
pimeän tuloa näimme
purjeveneen, joka
näytti menevän
Karibialle päin.

Tuuliperäsin oli
toiminut kuin unelma,
mutta puolenyön
maissa iso aalto heitti
Erican poikittain,
emmekä sen jälkeen
saaneet sitä millään
pysymään kurssissa.
Jouduimme
käynnistämään
moottorin ja
laskemaan ison alas –
melkoinen homma
kovassa tuulella ja
aallokossa, kun veneen
vastatuuleen pitäminen
oli erittäin vaikeata!
Saatuamme ison alas

ja tilannetta tutkiessamme huomasimme, että tuuliperäsimen pikkumela oli mennyt juuresta poikki. Siispä jouduimme siirtymään käsiohjaukseen. Tuuli oli 14 – 18 m/s ja matkaa jäljellä parisataa mailia.

Päivän tulos 143 M.

6. vuorokausi

Päivä meni vuorotellen ruoria pyöritellessä. Illalla jätimme ison ylös ja seilasimme moottorin ja avustuksella Helmerin (autopilotti) ohjatessa yön yli.

Plankton veneen vieressä näytti välillä melkein salamoivan. Lentokaloja on alkanut näkyä ja niitä on saanut noukkia aamuisin kannelta.

Vuorokaudessa etenimme 132 M.

7. vuorokausi

Aamulla saimme purjeet vetämään Helmerin hoitaessa ohjauksen. Loppumatka sujui leppoisissa merkeissä. Kerran oli kala kiinni vieheessä, mutta oli päässyt irti siinä vaiheessa, kun nostovarustus oli saatu kuntoon.

Olimme pitäneet koko ajan purjevarustuksen sellaisena, että kaikissa olosuhteissa tuuli voi reippaasti lisääntyä ilman että purjeet tai takilointi vaurioituisi. Nopeutemme oli keskimäärin optimiolosuhteissa 5-6 solmua. Etenkin yöllä reivasimme purjeet alakantiin ja näin saattoi vahtivuorolainenkin ottaa aina välillä pienet tupluurit.

Kap Verden saariryhmän koillisin saari, Ilha do Sal näytti mielenkiintoiselta sitä lähestyessämme: muutama korkea vuori ja muuten aika alavaa. Karua, karua! Mietimme, että mistähän nimi Kap Verde on peräisin, kun vihreätä ei näkynyt missään. Ehkäpä muut saaret ovat vihreämpiä?

Olimme perillä Porto da Palmeirassa n. klo 17 eli matka kesti 6 vuorokautta 7 tuntia.

Ankkuripaikalla oli paljon (n 30 ?) veneitä, mutta onnistuimme löytämään hyvän rakosen rannan läheltä. Tuntui mukavalta päästä ankkuriin, sillä keikutus oli koko matkan aika kovaa ja hankaloitti kaikkea tekemistä ja veneessä liikkumista. Kun olimme saaneet veneen siivottua matkan jäljiltä rantakuntoon, shampanja maistui!

Ja mitäkö söimme tämän vajaan viikon matkan aikana?

- aamupalaksi kahvia / teetä ja voileipää

- välipaloiksi hedelmiä, hedelmämehuja, vesirinkeleitä tai keksejä
- oluet n. klo 12
- päiväkahvit n. klo 13
- päivällinen n. klo 17 (aurinko laski n. klo 18.30 ja halusimme saada ruokailtua ja siivota jäljet ennen pimeätä)
- 1. päivä: edellispäiväisen wokin tähteet lämmitettynä
- 2. päivä: hernekeittoa, näkkäriä (Suomesta tuotuja!)
- 3. päivä: paistettua dolfinia, perunamuusia
- 4. päivä: tomaatti-sipuli-feta-salaattia, lämmitettyä muusia + dolfinia
- 5. päivä: pasta Bolognese
- 6. päivä: lihapullat ja makaronia
- 7. päivä (klo 12): nakkirisotto

8..11. Yö oli ollut varsin kostea ja kansi ja sitloora olivat aamulla aivan märät.

Kun kumivene oli saatu toimintakuntoon, läksimme ilmoittautumaan. Pilottikirjamme mukaan oli luultavaa, että joutuisimme menemään lentokentälle hoitamaan paperisodan, mutta onneksi ei kuitenkaan. Toimistossa oli edessämme yksi venekunta (10 henkeä) ja toimenpide kesti ja kesti... Vuoromme koitti aikanaan, ja vaikka virkailija puhui vain ranskaa ja meillä oli hieman kommunikointivaikeuksia, saimme leimat passeihimme. Maksu oli 1 €, mutta koska meillä oli vain dollareita mukana, dollarin seteli kelpasi.

Pärytimme taksilla lentoasemalle hankkimaan paikallista valuuttaa. Vaikka pankkiautomaatissa oli Visan kuva, siitä ei rahaa herunut, joten vaihdoimme pankissa euroja escudoiksi.

Lentoasemalta ajoimme taksilla parin kilometrin matkan Espargosin kylään, jossa nautimme terassioluet ja kävimme ruokaostoksilla. Kylä näytti varsin vaatimattomalta, kuten myös kauppojen tarjonta. Onneksi olimme varustaneet veneen ylitystä varten jo Kanarialla!

Iltapäivällä jollailimme uudelleen rantaan ja kävelimme pitkin Palmeiran ”katuja”.

Talonrakennustöitä oli paljon meneillään, samoin katuja ja jalkakäytäviä tehtiin, mutta näköjään varsin verkkaiseen tahtiin. Lapsia ja nuoria näytti olevan paljon. Pilottikirjamme mukaan 70 % Kap Verden asukkaista on alle 30-vuotiaita, vaikka ”nykyään harvat naiset haluavat enempää kuin neljä (!!!) lasta”. Takseja ja ”busseja” (=avolava-autoja, joihin on rakennettu puupenkit sivustoille ja jotka keräävät katujen varsilta johonkin suuntaan meneviä ihmisiä kyytiinsä), ajeli pitkin katuja ja tarjosi palveluksiaan äänimerkin säestyksellä vähän väliä.. Maisemat kylän ympärillä olivat pelkkää erämaata, itse kylässä oli sentään jokunen palmu ja muuta vihreää. Kulkukoiria oli vilisemällä!

9.11. Ajoimme heti aamulla taksilla lentoasemalle kyselemään tuuliperäsimen korjausta. Sieltä ei apua löytynyt, mutta eräs taksikuski vei meidät puusepäntörmäykseen, jossa tehtiin alumiinista ikkunanpuitteita. Sieltä löytyi sopivanpaksuista alumiiniputkea, jolla mela saatiin korjatuksi. Kustannuksia tuli n. 15 € korjauksesta ja 11 € taksimatkoista ja tipegistä.

Ikävä kyllä murheemme tuuliperäsimen suhteen eivät loppuneet siihen. Kun Kari alkoi laittaa peräsintä paikalleen, hän huomasi, että sisältä oli yksi nivel mennyt rikki. Loppupäivän Kari askarteli sen korjauksen parissa.

10.11. Tuuliperäsimen korjaus jatkui aamulla. Nivelen Kari sai korjatuksi, mutta kapistuksen kokoaminen veneen keuhdellessa ei onnistunut. Laakereita pääsi tippumaan laitteen uumeniin, ja totesimme viisaimmaksi yrittää uudelleen Mindelossa veneen ollessa (toivottavasti) maissa.

Kävelimme hiki valuen autiomaan halki kulkevaa tietä Espargoksen kylään, ja koska nettikahvila siellä oli kiinni, vielä lentoasemalle. Sähköpostailimme Mindelon satamaan ja tiedustelimme veneen ylösnostomahdollisuutta. Kylällä kävimme ”kauppahallissa”, jossa matkamuistomyyjät olivat kimpussamme kuin herhiläiset. He työnsivät käsiini koruja hokien ”present, present” ja

hetken päästä selvisi, että rahaa näistä ”lahjoista” piti kuitenkin saada. No, ostimme 200 escudolla (n. 2 €) neljä korua ja kauniin puisen naisfiguurin 3000 escudolla.

Illalla jollailimme kylälle tarkoituksenamme syödä jommassakummassa paikallisista ravintoloista. Toisen ovet olivat auki, mutta tuolit pöydillä eikä ketään paikalla, toisessa oli pari asiakasta ja myyjä, mutta ruoan valmistus oli siltä päivää jo lopetettu...

11.11. Taas marssimme n. 6 kilometrin matkan lentoasemalle, sillä kalenterini oli unohtunut sinne. Löytyi.

Espargoksessa teimme ruokaostoksia ja ajoimme taksilla veneelle ja valmisautuimme purjehdukseen Tarrafalin ankkuripaikkaan São Nicolaun saarella.

Läksimme klo 15.45 mukavassa sivumyötäisessä, jota jatkui läpi yön São Nicolaun kulmille asti.

Laitoimme kaksi viehettä ulos toiveena saada vaihteeksi kalaruokaa perille päästyämme. Noin kymmenen mailin kuluttua lähdöstä Mikko kelan jarru alkoi laulaa. Ensimmäinen jarrun kiristys pysäytti kalan hetkeksi kohta rynnätäkseen uudelleen. Kolmannella ryntäyksellä, kelajarrun jo ollessa pohjassa, kala pääsi irti ja meni menojaan. Muistoksi jäi paino ja oiennut noin mm paksuinen vieheen kiinnitykseen käytetty metallirengas.

Tarrafalin edustalla tuuli loppui kokonaan, ja ajoimme loppumatkan koneella.

12.11. Ankkuroimme noin 10 veneen joukkoon likaisen näköiseen veteen. Vähän swelliä, korkeita vuoria ja komeita rotkoja rannalla edessämme. Tuuli oli puuskaista ja välillä todella kovaa (jopa 24 m/s), joten päätimme pysyä veneessä ja seurata ankkurin pitävyyttä.

13.11. Yöllä kovat tuulenpuuskat ravistelivat Erica ja kallistivat sitä välillä niin, ettei sängyssä tahtonut pysyä. Tuulta jatkui koko päivän, joten emme lähteneet maihin lainkaan. Lueskelimme, Kari rakensi tuuliperäsimen varaniveltä ja minä virkkasin.

Iltapäivällä oikein kovan tuulenpuuskan aikana Kari mietti ääneen, että pitäisikö perämoottori ottaa pois jollasta, jos jolla sattuu vaikka kaatumaan. Totesimme, että seurataan tilannetta – ja heti kohta jolla sitten pyörähtikin selälleen. Että harmitti! Joskohan kohta oppisimme, että silloin kun alamme miettiä ”pitäisikö” tehdä jotain, se on syytä tehdä! No, pienen askartelun ja kuivattelun jälkeen moottori oli taas kunnossa.

14.11. Vihdoinkin pääsimme maihin! Rannan pikkupojilla oli kilpajuoksu meitä vastaanottamaan. He autoivat jollan rannalle nostamisessa, nappasivat roskapussit hoiviinsa ja venevahtitarjokkaita oli riittämiin.

Kylä oli rapistuneen näköinen, ja jos autoja ei olisi ollut, olisi voinut kuvitella elävänsä 50-luvulla tai vieläkin aiemmin. Ilmoittauduimme satamatoimistossa, jonka etsiminen kävelytti meitä jonkin verran. Hinta 500 escudoa.

Löysimme aivan modernin internet-kahvilan, jonka ainoina muina asiakkaina oli myös veneilijöitä. Teimme ruokaostoksia (tonnikalaa, leipää, voita) piskuisesta kaupasta.

Kari kävi tarkastamassa takilan ja huomasi, että paapuurin puolelta molemmista alavanteista oli vaijerista säie poikki. Korjaushommia siis tiedossa.

Iltapäivällä jollailimme uudelleen kylälle syömään. Tilasimme (luultavasti) kylän ainoasta ruokapaikasta ranskalaisia ja ”jotain” – emme ymmärtäneet ruokalistaa. Ruoan valmistus kesti likipitään tunnin, ja sitten Kari sai paistetun kanan rintaleikkeen ja minä munakasta ranskalaisilla. Hyvää oli ja halpaa: 4 x 0,25 l olutta + ruoat = 980 escudoa eli vajaat 10 €.

15.11. Läksimme aamulla anivarhain ja purjehdimme mukavassa tuulella 46 mailin matkan Mindeloon (Isla de São Vicente). Matkalla saimme yhden dolphin-kalan.

Ankkuripaikalla oli aika paljon veneitä ankkurissa, mutta mahduimme hyvin sekaan. Meitä oli jollalla vastassa pari tummaa nuorta miestä, jotka tarjosivat palveluksiaan. Lupasimme palata aamulla asiaan.

16.11. Eiliset vastaanottajat ottivat jollamme rannalla hoiviinsa ja lupasivat vahtia sitä. Taksa 10 € / päivä.

Kävimme ilmoittautumassa satamakonttorissa ja siellä meille kerrottiin, että on syytä pitää huolta siitä, että joku vahtii jollaa ja että venettä ei saisi jättää pimeään tullen tyhjäksi.

Kaupunki näytti melko vilkkaalta. Osa taloista oli aika rähjäisessä kunnossa, osa – vähän sivummalla - jopa hienojakin. Kadunvarsilla oli runsaasti naisia myymässä hedelmiä, vihanneksia, kalaa ja makeisia pesuvadeistaan ja nuoria miehiä kaupittelemassa koruja, kelloja ja vaatetavaraa. Löysimme nettipaikan ja muutaman kohtalaisen ruokakaupan.

Iltapäivällä kävimme kyselemässä vanttien korjauksesta – vielä on epäselvää, onnistuuko ja miten.

Tänään on aika monta venettä lähtenyt pois satamasta, näytti että Karibialle päin.

Söimme illalla ulkona: Kari kohtalaisen tonnikalapihvin, minä hyvänmakuisen mutta jänteikkään pihvin – tai luultavasti kerjuulla oleva kissa söi siitä enemmän kuin minä!

Illat täällä tahtovat käydä pitkiksi, sillä pimeys tulee n. klo 18.30 ja joudumme palaamaan veneelle siihen mennessä. Vietämme iltaa lukemalla otsalamppujen valossa (virtaa on niukasti!) ja nukkumatti alkaa houkutella usein jo klo 20 aikoihin. No, aamuisin on valoisaa jo. n. klo 6.30 ja silloin olemme (tai ainakin Kari on) hereillä.

17.11. Kävimme selvittämässä veneen ylösnostamista. Telakalla arveltiin, että ”ehkä ensi viikolla, kun kalastusalus on saanut hommansa valmiiksi”. Päätimme luopua ajatuksesta.

Saimme vaijerinteon työn alle ja kahden ensimmäisen vaijerin pitäisi olla valmiina huomisaamuna. Jollapoikamme oli pessyt dinghymme poissa ollessamme. Iloinen yllätys!

Kävimme syömässä siistin näköisessä ravintolassa. Kari tilasi kalalistalta jotain, joka osoittautui kuivatusta kalasta tehdyksi – emme tiedä miksi – mutta hyvää se ei ollut. Minä olisin halunnut kanaleikkeen, mutta koska sitä ei ollut, jouduin tyytymään kanankoipeen, joka osoittautui (kuten varsin usein) liian raa’aksi. Pettymys koko ateria!

18.11. Vaijerit eivät olleet aamulla valmiit – iltapäivällä kuulemma.

Kävimme tankkaamassa dieseliä kalasatamassa, yhteensä 129 litraa á 54 escudoa. Tähän määrään sisältyi myös kolme 20 litran kanisteria.

Ilmeisesti Karin eilinen kala oli pilaantunutta, sillä vatsatauti iski.

Vaijerit eivät olleet vielääkään valmiit – uusi kyselykierros aamulla.

19.11. Ei vajereita! Kaveri lupasi tulla päivemmällä tuomaan ne meille – epäilemme....

Lampsuttelimme taas aikamme kuluksi kaupungilla.

Loppuviikolla veneitä lähti aika paljon pois täältä ja nyt uusia on tullut useita joka päivä. Lähes kaikki Tarrafalissa kanssamme yhtä aikaa olleet veneet ovat nyt täällä. Samoja reittejä sitä näköjään seilaillaan.

20.11. Järjestelin ja luetteloin ruokatavarat (toivottavasti nyt viimeisen kerran ennen ylitykselle lähtöä). Pitäisi riittää! Kari teki huoltohommia ja siinäpä aamupäivä taas kuluikin ihan huomaamatta.

Vantintekijä kävi naapuriveneessä ja tällä kertaa selitys viiveeseen oli se, että osat ovat ”pomolla”. Hmmm...

Kävimme illalla syömässä. Ruokapaikkojen suhteen valinnanvaraa on aika vähän, jos haluaa syödä ennen pimeätä, sillä kierrellessämme kaupungilla totesimme useimpien ruokaravintoloiden aukeavan vasta klo 19 tai 20. Söimme siis samassa paikassa kuin ensimmäiselläkin kerralla.

Nyt odottelemme kärsimättöminä vanttien valmistumista, muuten kaikki on kunnossa ylitykselle lähtöä ajatellen. Matkaa on Barbadoksen eteläkärkeen GPS:n mukaan 2016 mailia ja toivomme suoriutuvamme siitä noin kolmessa viikossa.

Toivotamme kaikille oikein hyvää itsenäisyyspäivää!

Arja ja Kari